

NJFF
Troms

Naturvernforbundet Troms
Romssa luondugáhttenlihttu

Målselv kommune

Tromsø, 30.08.2026

Dette brevet sendes på vegne av Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Naturvernforbundet Troms og Midt-Troms Naturlag.

Høringsuttalelse Kommuneplanens arealdel Målselv kommune

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms er et samarbeidsnettverk for natur- og frilufsorganisasjonene i regionen. Vårt mål er å ivareta natur- og frilufsinteressene i Troms fylke ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og frilufsorganisasjonene med sitt virke i regionen.

Innledning

Arealplanen har satt av arealer til fremtidige reiselivsetableringer i Rostadalen, Brentmoan ved Målselvfossen og Storskogmoen ved foten av Målselv fjellandsby. Dette i tråd med kommunens Reiselivsstrategi 2026 – 2034.

- **Merknad:** Dokumentet med reiselivsstrategien det vises til bør ligge tilgjengelig i plandokumentene. Vi har heller ikke klart å finne den på kommunen sin hjemmeside.

Om reiseliv i kommuner med store natur- og friluftslivsverdier

I planbeskrivelsen vises det til Troms fylkeskommunes reiselivsstrategi med målet om; **Sterke inntrykk med små avtrykk**. Strategiene framhever natur, kulturarv, lokalsamfunn, grønn omstilling og besøksforvaltning som fundamentet for framtidig reiselivsutvikling. Målselv er samtidig en kommune med noen av de største sammenhengende naturområdene i Troms, nasjonalpark, villmarkspregede områder, flere reindriftsdistrikt og et av fylkets viktigste laksevassdrag.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
troms@fnf-nett.no | Postboks 4554 Giæverbukta 9240 Tromsø
951 75 403 | organisasjonsnummer 996 197 786
www.fnf-nett.no/troms

- Vi mener dette forutsetter en mer grunnleggende diskusjon om hvilke utviklingsmodeller som er forenlige med kommunens naturverdier.¹

1. Naturkartlegging må foreligge før høring

For så store foreslåtte hytte- og reiselivsutbygginger mener vi at oppdatert naturkartlegging av planområdene og relevante influensområder bør foreligge **før** planforslaget sendes på høring. Dette er avgjørende informasjon for både innbyggere, organisasjoner og offentlige myndigheter som skal vurdere konsekvensene av planen. Kunnskapsgrunnlaget er også sentralt for vurderinger av samlet belastning på natur, landskap og friluftsliv. Vi etterlyser derfor resultatene av denne kartleggingen: <https://malselv.kommune.no/nyhet/kartlegging-av-natur-i-maalselv-kommune>

2. Alternativer til nye arealbeslag

Planforslaget legger i stor grad opp til nye arealer for fritids- og turistformål. Vi savner en vurdering av om reiselivsmålene også kan **nås gjennom bedre utnyttelse av eksisterende bygningsmasse, transformasjon av eksisterende bygg, overnattingstilbud i tettsteder eller andre mindre arealkrevende løsninger**. Flere kommuner har vist at eksisterende bygg kan gis nytt liv gjennom reiselivssatsinger fremfor å ta i bruk nye naturområder (se for eksempel Birtavarre sykehjem).

3. Verneområder som grunnlag for inntekter til kommunene?

Som nasjonalparkkommune har Målselv et særlig ansvar for å forvalte naturverdier som har betydning langt utover kommunegrensen. **Naturen er ikke bare en arena for reiseliv, men selve grunnlaget for reiselivet. I noen tilfeller vil også verneområdene i seg selv kunne representere kompensasjon til kommunen som kan hindre videre nedbygging:**

<https://nasjonalparkkommuner.no/kommuner-som-tar-vare-pa-naturen-pa-vegne-av-fellesskapet-skal-ikke-tape-okonomisk/>

- Det bør derfor diskuteres om framtidig verdiskaping i større grad kan knyttes til bevaring, besøksforvaltning og naturbaserte kvaliteter framfor stadig nye arealavsetninger. Det bør også vurderes hvordan ordninger som kompenserer kommuner for å ivareta naturverdier på vegne av fellesskapet kan redusere det økonomiske presset for videre nedbygging.

4. Lysforurensning og mørket som ressurs

Store hytte- og reiselivsanlegg medfører økt belysning, trafikk og teknisk infrastruktur. Dette kan påvirke både naturmangfold, landskapsopplevelser og nattehimmel. Målselv har særskilte kvaliteter knyttet til mørke, stjernehimmel, nordlys og opplevelsen av villmark. Disse kvalitetene bør kartlegges og inngå i konsekvensutredningen. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/belysning-som-skaper-trygghet-og-bevarer-natten/id3097434/>

¹ <https://www.nina.no/var-forskning/alle-prosjekter/pathways> og her: <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2026/juni-2026/scenarier-for-utvikling-og-konsekvenser-av-okende-bruk-av-natur-i-reiseliv/>

- Vi anbefaler en tilleggsundersøkelse/konsekvensutredning på dette temaet.

5. Samlet belastning

Den samlede utviklingen gir grunn til betydelig bekymring. Når nye fritids- og turistområder, utvidelser av eksisterende anlegg, økt tilrettelegging, parkeringsplasser og økt ferdsel vurderes samlet, framstår den potensielle belastningen på natur, friluftsliv og reindrift som betydelig. Plandokumentene beskriver flere steder mangelfullt kunnskapsgrunnlag og usikkerhet om konsekvensene.

Vi registrerer at konsekvensene for reindriften er omtalt i planmaterialet, men kan ikke se at de dokumenterte innvendingene fra berørte reinbeitedistrikt har fått tilsvarende gjennomslag i planforslaget. Vi har sammenfallende interesser på noen tema og mener for øvrig at urfolksrettigheter må respekteres i tråd med rettslige forpliktelser på området.

Målselv markedsføres gjennom natur, villmark, nasjonalpark, nordlys og laksefiske. Etter vår vurdering bør spørsmålet derfor ikke først og fremst være hvor mye ny reiselivskapasitet kommunen kan bygge ut, men hvilke natur- og landskapskvaliteter som må bevares for at Målselv fortsatt skal være Målselv i framtiden.

Særlig om Brentmoan:

Brentmoan er foreslått som lokasjon for et reiselivsanlegg med på sikt 5000 sengeplasser. Prosjektet er tenkt å utvikles over en periode på 25-30 år. Eiendommen som er spilt inn er på 4000 daa og innenfor dette området er det foreslått å bygge på 250 daa. I arbeidet med å velge en lokasjon for denne reiselivsetableringen er det gjort en alternativvurdering av mulige lokasjoner. Ti lokasjoner er vurdert. Forsvaret har sagt nei til flere av alternativene fordi de ligger for nærme militære områder. Noen av alternativene ligger i områder hvor det er funnet kvikkleire. Basert på utbyggers kriterier og alternativvurderingen er det Brentmoan som egner seg best til tiltaket.

Vi mener at tiltaket:

- vil medføre en utvikling som ikke er forenlig med langsiktig ivaretagelse av kommunens natur- og friluftslivsverdier
 - kan få omfattende virkninger langt utover de 250 dekanene som er foreslått bebygd, blant annet gjennom ferdsel, forstyrrelse, trafikk og teknisk infrastruktur
 - ikke er tilstrekkelig utredet med hensyn til konsekvensene for Målselvvassdraget, sidebekker og øvrige influensområder
 - vil påvirke et viktig område for friluftsliv, rekreasjon og landskapsopplevelse
 - kan medføre betydelig lysforurensning og svekke mørket som natur-, friluftslivs- og reiselivsressurs
 - må vurderes i sammenheng med de øvrige foreslåtte reiselivs- og fritidsområdene i kommunen
- **På bakgrunn av tiltakets omfang, lokalisering og usikkerheten i kunnskapsgrunnlaget mener vi at Brentmoan ikke bør avsettes til fritids- og turistformål.**

- Forum for natur og friluftsliv Troms kan heller ikke støtte de omfattende planene for utvidelse av områder til fritidsbebyggelse og reiselivsbygg.

Planbestemmelser

Til: Lysforurensning og mørke landskap, nytt punkt: 2.1 Fellesbestemmelser

Planforslaget legger til rette for flere nye og til dels svært store områder for fritids- og turistformål, **men planbestemmelsene inneholder ingen krav om å utrede, begrense eller dokumentere lysforurensning. Dette er en vesentlig mangel.** Mørke er en natur-, landskaps- og friluftslivskvalitet, en forutsetning for opplevelsen av stjernehimmel og nordlys og en mulig ressurs for mørke- og astroturisme. Kunstig lys kan dessuten påvirke naturmangfoldet og medføre at virkningen av utbyggingen strekker seg langt utenfor det fysisk bebygde arealet.

Vi mener kommuneplanen må inneholde en juridisk bindende bestemmelse om at lysforurensning skal begrenses/unngås, og at det ved regulering av nye fritids- og turistområder skal utarbeides en faglig belyningsplan. Planen må dokumentere dagens mørkesituasjon og tiltakets fjernvirkning, inkludert samlet virkning av bygninger, veier, parkering, skilt, aktivitetsområder og teknisk infrastruktur. Vurderingen må omfatte influensområder og konsekvenser for naturmangfold, landskap, friluftsliv, reindrift, naboer og reiseliv basert på mørke, nordlys og stjernehimmel.

https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/fagtema/utebelysning/id3030429/

Brentmoan:

For FTU4 Brentmoan stilles det krav om reguleringsplan, men **ikke om samlet planlegging av full framtidig utbygging, maksimal kapasitet, utbyggingstrinn eller rekkefølge.** For et prosjekt med en mulig sluttkapasitet på 5000 sengeplasser og en utviklingsperiode på 25–30 år mener vi dette gir for liten styring på kommuneplannivå. Det må stilles krav om at full framtidig utbygging, samlet kapasitet, infrastruktur, influensområder og trinnvis utvikling vurderes under ett.

Vann, avløp og påvirkning på vassdraget: Det må dokumenteres en samlet og langsiktig løsning for vannforsyning, avløp, overvann, snølagring og avfall basert på full utbygging. Virkningene for Målselva, sidebekker, grunnvann og vannforekomstenes miljømål må utredes før området eventuelt kan reguleres.

Styrke planbestemmelsene rundt krav til kartlegging og oppdatert kunnskapsgrunnlag om naturmangfold og naturverdier.

Planbestemmelsene bør inneholde et generelt krav om oppdatert naturtype- og artskartlegging ved regulering av nye utbyggingsområder der kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt. Kartleggingen må også omfatte relevante influensområder, og viktige naturverdier og økologiske sammenhenger må sikres gjennom arealformål, hensynssoner og bestemmelser.

Vi ønsker kommunen lykke til med videre planprosess og har tillit til at natur og friluftslivsinteressene blir ivaretatt i det videre. Dersom vi kan bidra med øvrige innspill eller medvirkning stiller vi gjerne opp- eller videreformidler informasjon til våre tilsluttede organisasjoner med interesser i kommunen.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Koordinator
FNF Troms